

**You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Nie ma rozpusty gorszej niż myślenie

Author: Małgorzata Smereczniak

Citation style: Smereczniak Małgorzata. (2018). Nie ma rozpusty gorszej niż myślenie. W: R. Cudak, W. Hajduk-Gawron, A. Madeja (red.), "Na wyrywki : 100 cytatów z polskiej poezji i dramatu, które powinien znać także cudzoziemiec" (S. 229-230). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Nie ma rozpusty gorszej niż myślenie

O cytacie

Cytat to pierwszy wers utworu Wisławy Szymborskiej pt. *Głos w sprawie pornografii*. Wbrew tytułowi wiersz dotyczy właśnie myślenia, które jest pozornie krytykowane: w kolejnych wersach poetka gromadzi „dowody” potwierdzające oskarżenie rzucone pod adresem myślenia. Pojawia się tu słownictwo kojarzące się z erotyzmem (np. „rozwiązań analizy”, „pogoń za nagim faktem” czy umieszczona w cytacie „rozpusta” – nieprzestrzeganie zasad moralnych, ograniczeń w sprawach seksu; metaforycznie: nadużywanie czegoś, pozwalanie sobie na zbyt wiele), jednak użyte zaskakująco, bo w odniesieniu do myślenia, czytania, dyskusowania. Wiersz można zinterpretować jako pochwałę refleksji, myślenia – zwłaszcza podejmowanych w niesprzyjających okolicznościach, w których traktowane są jako działalność niepożądana, występna. Jeśli wziąć pod uwagę czas pierwszej publikacji utworu – 1984 rok (czyli tuż po zakończeniu stanu wojennego w Polsce), nasuwa się skojarzenie, że sytuacja zarysowana w wierszu (spotkania „w dzień jasny lub pod osłoną nocy”, prowadzona z zaangażowaniem wymiana myśli, ukradkowe spoglądanie na ulicę przez szparę w firankach) odnosi się do realnych, nielegalnych spotkań ludzi będących w opozycji do ówczesnej władzy. Fraza „Nie ma rozpusty gorszej niż myślenie” bywa przywoływana, aby dowcipnie podkreślić wartość intelektualnej aktywności, myślenia. Czasem też, aby w ironiczny sposób stwierdzić, że analizowanie, intelektualne roztrząsanie jakiegoś problemu doprowadziło do zaskakujących wniosków.

O autorze i jego twórczości

Zob. **Nic dwa razy się nie zdarza*

Z opracowań

Odczytanie *Głosu w sprawie pornografii* zmienia się w zależności od kontekstu. Czytelne aluzje do potajemnych zebrań intelektualistów

w państwie totalitarnym dopuszczają interpretację „polityczną”, co jednak nie wyklucza lektury uniwersalizującej.

Węgrzyniakowa 1996, 106

Bibliografia

Węgrzyniakowa A., 1996: *Nie ma rozpusty większej niż myślenie. O poezji Wisławy Szymborskiej*. Katowice.

Małgorzata Smereczniak